

درس دهم

باغچه‌ی اطفال

املا و دانش زبانی

۱ با توجه به متن درس، واژه‌ها را کامل کنید.

خشنود -

اقامت -

خویش

سرگذشت

استعدادشان - -

تصویر -

اطفال -

پرخیزد - -

۲ با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

بهار باغچه‌بان پس از پایان دوره‌ی مکتب، نزد پدر **حرفه‌ی** بنایی و قنادی را
ادگرفت. پدر او در ساختن **طاق** مسجد و گچ‌بری استاد بود؛ اما هیچ یک
ز این کارها **طبع** پرشور و ذهن جویای او را **راضی** نمی‌کرد.
و که در شعله‌ی **فروزان** خدمت به مردم می‌سوخت، پس از **برگزیده**
شدن برای آموزگاری به فکر دایر کردن کودکانی در تبریز افتاد.

۳ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

مهرداد خوابید.

خوابید

مهرداد

مینا خندید.

خندید

مینا

حکیم اندیشید.

اندیشید

حکیم

۱ با توجه به متن درس، کلمه‌هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کنید و بنویسید.

فعال	نقاشی
طبع	منقل
شعله	عشق
شعر	اقامت
اجتماع	قنّادی
عاجز	اتاق
فعالیت	رونق
استعداد	قطعه
معلمی	طاق
اختراع	شوق

جمع ع

ق ق

۲ پنج جمله از متن درس را که به نظرتان جالب است، بنویسید.

نزد پدر حرفه‌ی بنایی و قنّادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ یک از این کارها طبع پر شور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد. اولیای این کودکان هرگز باور نمی‌کردند که فرزندان‌شان خواندن و نوشتن بیاموزند؛ ولی در پایان سال تحصیلی آنها هم مانند دیگران امتحان دادند و قبول شدند.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

هر روز و هر شب چون باغبانی مشغول کار است با مهربانی

مشغول کار است با مهربانی

هر روز و هر شب چون باغبانی

هر روز و هر شب چون باغبانی مشغول کار است با مهربانی

از تابش این خورشید خندان سرسبز و زیباست باغ دبستان

سرسبز و زیباست باغ دبستان

از تابش این خورشید خندان

از تابش این خورشید خندان سرسبز و زیباست باغ دبستان

۲ در متن درس، کلمه‌هایی را

پیدا کنید که با نشانه‌های داخل بادبادک آغاز شوند؛ آنها را در دنباله‌های بادبادک‌ها بنویسید.

۵ حرفی: سرودن

۶ حرفی: سرگذشت

۷ حرفی: سرگردان

۶ حرفی: کنجکاو

۷ حرفی: کودکانه

۸ حرفی: کودکستان

جمله‌های زیر را بخوانید و به کلمه‌هایی که مشخص شده است، توجه کنید.

۱ شیر کوچولو از این ماجراها بی‌خبر بود؛ چون قدم یازدهمی را بر نداشته بود.

۲ حرفش را ادامه نداد؛ زیرا خوابش برده بود.

۳ چون کاغذی برای نوشتن نداشت، روی ماسه‌های نرم کنار دریا می‌نوشت.

در مثال‌های بالا کلمه‌هایی مانند «چون» و «زیرا»، جمله‌ها را به هم وصل می‌کنند؛ مثلاً در شماره‌ی یک، دو جمله‌ی زیر با «چون» به هم وصل شده‌اند. دقت کنید که جمله‌ی اول مفهومی را بیان می‌کند و جمله‌ی دوم دلیل آن را می‌گوید.

شیر کوچولو از این ماجراها بی‌خبر بود.

قدم یازدهمی را بر نداشته بود.

در متن درس «باغچه‌ی اطفال» جملاتی را که با «اما»، «ولی» و «زیرا» به هم وصل شده‌اند، پیدا کنید و در کادر زیر بنویسید.

پدرم در ساختن طاق مسجد و گچ‌بری استاد بود؛ اما در همه‌ی ماه‌های سال نمی‌توانست به کار بنایی پردازد.

از این راه، خانواده‌ی خود را اداره می‌کرد؛ اما قنادی رونق نداشت.

نزد پدر، حرفه‌ی بنایی و قنادی را یاد گرفتم؛ ولی هیچ‌یک از این کارها طبع پرشور و ذهن جویای مرا راضی نمی‌کرد.

اولیای این کودکان هرگز باور نمی‌کردند که فرزندان‌شان، خواندن و نوشتن بیاموزند؛ ولی در پایان سال تحصیلی این کودکان مانند دیگران امتحان دادند و قبول شدند.

روزی که این کودکان در تبریز امتحان می‌دادند، حیاط و بام مدرسه لبریز از مردمی بود که به تماشای آنان آمده بودند، زیرا برای مردم باورنکردنی بود که کودکان کم‌شناخته‌ها بتوانند بخوانند و بنویسند.

متن زیر را بخوانید.

پرستوها بهار و تابستان را به آسودگی به سر می‌برند؛ اما در آغاز پاییز دشواری‌هایی برای آنها پیش می‌آید. در آن هنگام، حشرات کمیاب می‌شوند و هوا رو به سردی می‌رود. به ناچار، پرستوها باید لانه‌ی خود را ترک بگویند و به جاهای معتدل‌تری کوچ کنند. وقتی که زمان کوچ آنها فرا می‌رسد، دسته دسته روی بام‌ها یا سیم‌های برق جمع می‌شوند و به نظر می‌آید که به گفت‌وگوی مهمی مشغول هستند. به زودی، عده‌ای دیگر از راه دور می‌رسند و جنب‌وجوش آنها رفته‌رفته زیادتر می‌شود؛ تا اینکه یک روز صبح که از خواب برمی‌خیزیم، از پرستوها نشانی نمی‌بینیم. آن وقت معلوم می‌شود که آنها کوچ کرده‌اند. در این سفر دراز، خطرهای بسیاری وجود دارد. یکی از این خطرها، تغییرات هواست. خطر دیگر، حمله‌ی پرندگان شکاری مانند عقاب، شاهین و قرقی است. این پرندگان، هنگام پرواز، ناگهان خود را در میان پرستوها می‌اندازند و با چنگال‌های نیرومند خود، آنها را می‌ربایند.

متن بالا از چند بند تشکیل شده است؟ بنویسید هر بند درباره‌ی چه چیزی بود.

متن بالا از سه بند تشکیل شده است.

بند اول درباره‌ی مشکلات پرستوها در فصل پاییز است.

بند دوم درباره‌ی کارهایی است که هنگام فرار سیدن زمان کوچ انجام می‌دهند.

بند سوم درباره‌ی خطرهای کوچ است.

موضوع کلی متن چیست؟ کوچ پرستوها